

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
“КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО”
Факультет інформатики та обчислювальної техніки
Кафедра обчислювальної техніки

Лабораторна робота № 1.3
з дисципліни
“Архітектура комп’ютерів – 3”

Виконала:
студентка групи ІВ-81
ЗК ІВ-8101
Базова Лідія

Київ 2021

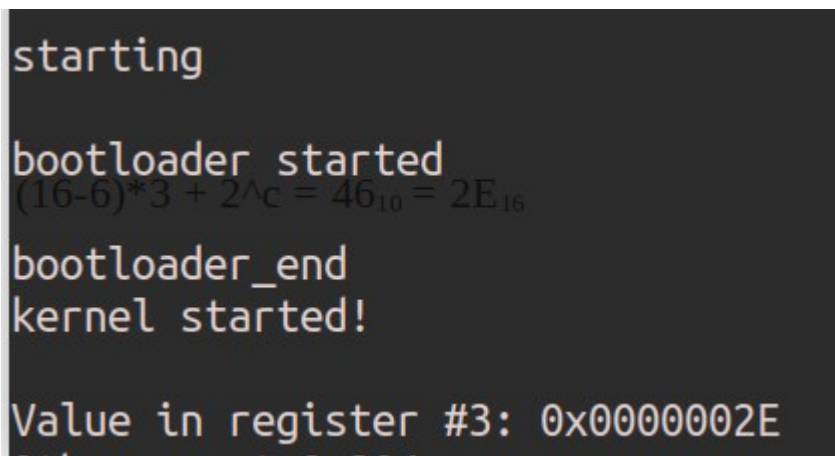
Тема: Завантажувач основної програми. Обробка виключень. Вивід даних на відлагоджувальний порт або консоль.

Мета: Навчитися працювати з оперативною пам'яттю, використовувати інструкції спеціального призначення, використовувати виключення процесора Cortex-M4. Створення мінімального завантажувача системи. Навчитися користуватися виводом даних через відлагоджувальний порт (або консоль).

Варіант: $V = N \bmod 16 = 8101 \bmod 16 = 5$

5	LDRB, STRB	інкремент	регістровий	1
---	------------	-----------	-------------	---

Скріншоти роботи:


```
starting
bootloader started
(16-6)*3 + 2^c = 4610 = 2E16
bootloader_end
kernel started!
Value in register #3: 0x0000002E
```

Вхідні данні:

$a = 16$

$b = 6$

$c = 4$

результат = $(a-b)*3 + 2^c = (16-6)*3 + 2^c = 46_{10} = 2E_{16}$

Лістинг коду

1. bootloader.S

```
.syntax unified
.cpu cortex-m4
//.fpu softvfp
.thumb

.global _bootload
.section .rodata
    image: .incbin "kernel.bin"
    end_of_image:
    str_boot_start: .asciz "bootloader started"
```

```

        str_boot_end: .asciz "bootloader_end"
        str_boot_indicate: .asciz "#"

```

```

.section .text

```

```

bootload:

```

```

        ldr r0, =str_boot_start
        bl dbgput_line
        ldr r0, =end_of_image
        ldr r1, =image
        ldr r2, =_ram_start

```

```

mov r4, #1

```

```

loop:

```

```

        ldrb r3, [r1, r4]
        strb r3, [r2, r4]
        add r1, r1, r4
        add r2, r2, r4
        cmp r0, r1
        bhi loop

```

```

bl newline

```

```

ldr r0, =str_boot_end
bl dbgput_line

```

```

ldr lr, =bootload_end
add lr, #1
ldr r2, =_ram_start

```

```

add r2, #4
ldr r0, [r2]
bx r0

```

```

bootload_end:
b bootload_end

```

2. kernal.S

```

.syntax unified
.cpu cortex-m4
.thumb
#define A #16
#define B #6
#define C #4

```

```

.global vtable_kernel
.global __kernel_reset__

.type vtable_kernel, %object
.type __kernel_reset__, %function

.section .interrupt_vector
vtable_kernel:
.word __stack_start
.word __kernel_reset__+1
.size vtable_kernel, .-vtable_kernel

.section .rodata
data: .asciz "kernel started!\n"
final: .asciz "Value in register #3: "
.section .text
__kernel_reset__:
    ldr r0, =data
    bl dbgput_line
    mov r0, A
    mov r1, B
    SUB r0, r0, r1
    mov r1, #3
    MUL r0, r0, r1
    mov r1, C
    mov r2, #1
    mov r3, #2
.L1:
    cmp r1, #0
    ble .L2

    mul r2, r2, r3

    sub r1, r1, #1
    b .L1

.L2:
    add r3, r0, r2

    ldr r0, =final

```

```

    bl dbgput
    mov r0, r3
    bl dbgput_num

```

```

end:
b end

```

3. Iscript.ld

```

MEMORY
{
    FLASH ( rx )   : ORIGIN = 0x08000000, LENGTH = 1M
    RAM ( rxw )    : ORIGIN = 0x20000000, LENGTH = 128K
}
__stack_start = ORIGIN(RAM) + LENGTH(RAM);
__ram_start = ORIGIN(RAM);
__ram_end = ORIGIN(RAM) + LENGTH(RAM);
SECTIONS
{
    .text :
    {
        . = ALIGN(4);
        KEEP(*(.interrupt_vector))
        *(.text)
        *(.text*)
        *(.rodata)
        *(.rodata*)
        . = ALIGN(4);
    } > FLASH
}

```

4. Iscript_kernel.ld

```

MEMORY
{
    RAM ( rxw )    : ORIGIN = 0x20000000, LENGTH = 128K
}
__stack_start = ORIGIN(RAM) + LENGTH(RAM);

SECTIONS
{
    .text :
    {
        . = ALIGN(4);

```

```

KEEP*(.interrupt_vector))
*(.text)
*(.text*)
*(.rodata)
*(.rodata*)
. = ALIGN(4);
} > RAM
}

```

5. MakeFile

```

SDK_PREFIX?=arm-none-eabi-
CC = $(SDK_PREFIX)gcc
LD = $(SDK_PREFIX)ld
SIZE = $(SDK_PREFIX)size
OBJCOPY = $(SDK_PREFIX)objcopy
QEMU = qemu-system-gnuarmeclipse
BOARD ?= STM32F4-Discovery
MCU=STM32F407VG
TARGET=firmware
CPU_CC=cortex-m4
TCP_ADDR=1234
#####
# CFLAGS
CFLAGS = -O0 -g3 -Wall
#####
# LDFLAGS
LDFLAGS = -Wall --specs=nosys.specs -nostdlib -lgcc
#####
# PATH
APP_PATH=$(abspath ./)
#####
# add here GNU ASSEMBLY SOURCES .S
GASSRC += start.S
GASSRC += print.S
GASSRC += bootloader.S
#####
SOBJS = $(GASSRC:.S=.o)
COBJS = $(patsubst .c,%.o,$(APP_SRC))
.PHONY: all clean
# Path to directories containing application source
vpath % $(APP_PATH)

```

```
all: $(TARGET).bin $(COBJS) $(SOBJS) $(TARGET).elf kernel.bin
```

```
%.o: %.S
```

```
$(CC) -x assembler-with-cpp $(CFLAGS) -mcpu=$(CPU_CC) -c -o $@ $^
```

```
bootloader.S: kernel.bin
```

```
$(TARGET).elf: $(COBJS) $(SOBJS)
```

```
$(CC) -mcpu=$(CPU_CC) $(LDFLAGS) -T./lscript.ld -o $@ $^ $(INCFLAGS)
```

```
$(TARGET).bin: $(TARGET).elf $(COBJS) $(SOBJS)
```

```
$(OBJCOPY) -O binary $(TARGET).elf $(TARGET).bin
```

```
kernel.bin:
```

```
$(CC) -x assembler-with-cpp $(CFLAGS) -mcpu=$(CPU_CC) -c kernel.S -o kernel.o
```

```
$(CC) -x assembler-with-cpp $(CFLAGS) -mcpu=$(CPU_CC) -c print.S -o print.o
```

```
$(CC) -mcpu=$(CPU_CC) $(LDFLAGS) -T./lscript_kernel.ld -o kernel.elf kernel.o print.o $(INCFLAGS)
```

```
$(OBJCOPY) -O binary kernel.elf kernel.bin
```

```
qemu:
```

```
$(QEMU) --verbose --verbose --board $(BOARD) --mcu $(MCU) -d unimp,guest_errors --image $(TARGET).elf --semihosting-config enable=on,target=native -gdb tcp::$(TCP_ADDR) -S
```

```
qemu_run:
```

```
$(QEMU) --verbose --verbose --board $(BOARD) --mcu $(MCU) -d unimp,guest_errors --image $(TARGET).elf --semihosting-config enable=on,target=native
```

```
clean:
```

```
-rm *.o
```

```
-rm *.elf
```

```
-rm *.bin
```

```
flash:
```

```
st-flash write $(TARGET).bin 0x08000000
```

6. print.S

```
.thumb
```

```
.syntax unified
```

```
.cpu cortex-m4
```

```
#define SEMIHOSTING_SYS_WRITE0 #0x04
```

```
#define SEMIHOSTING #0xAB
```

```
.section .data
```

```
str_hex: .asciz "0XXXXXXXXX\n"
```

```
.text
```

```
.global dbgput_line
```

```
.global dbgput
```

```

.global newline
.global dbgput_num
// param: @str
dbgput:
    push {lr}
    // move str to r1
    mov r1, r0
    mov r0, SEMIHOSTING_SYS_WRITE0
    bkpt SEMIHOSTING
    pop {pc}

```

```

_newline_sym: .asciz "\n\r"
.align 4
dbgput_line:
    push {lr}
    // move str to r1
    mov r1, r0
    mov r0, SEMIHOSTING_SYS_WRITE0
    bkpt SEMIHOSTING
    ldr r1,=_newline_sym
    mov r0, SEMIHOSTING_SYS_WRITE0
    bkpt SEMIHOSTING
    pop {pc}

```

```

newline:
    push {lr}
    ldr r1,=_newline_sym
    mov r0, SEMIHOSTING_SYS_WRITE0
    bkpt SEMIHOSTING
    pop {pc}

```

```

dbgput_num:
    push {lr}
    mov r2, #9
    mov r3, #0x0000000F
    ldr r1, =str_hex
next:
    push {r0}
    and r0, r3
    add r0, #48
    cmp r0, #58
    blo store
    add r0, #7

```


store:

strb r0, [r1, r2]

pop {r0}

lsr r0, r0, #4

sub r2, #1

cmp r2, #2

bge next

ldr r1, =str_hex

mov r0, SEMIHOSTING_SYS_WRITE0

bkpt SEMIHOSTING

pop {pc}

7. start.S

.syntax unified

.cpu cortex-m4

.thumb

.global vtable

.global __hard_reset__

.type vtable, %object

.type __hard_reset__, %function

.section .interrupt_vector

vtable:

.word __stack_start

.word __hard_reset__+1

.size vtable, .-vtable

.section .text

__hard_reset__:

.data

d: .asciz "starting \n"

.text

ldr r0, =d

bl dbgput_line

bl bootload

_loop: b _loop

.size __hard_reset__, .-__hard_reset__

Висновок

Ми створили програмний проект, що працює з оперативною пам'яттю шляхом використання інструкцій спеціального призначення. Навчилися використовувати виключення процесора Cortex-44, а також навчилися користуватись виводом даних через консоль. Отримали очікувані виводи та результати обчислень, що показано на скріншотах виконання програми.